

הרהורים על נתוני עתק וחינוך....

יעל שורץ¹

שכותבות על אתגרי השעה בחינוך, מידע מהתקשורת שלעיתים הוא מקומי ולעיתים מארץ רחוקה.

ד. אי-יציבות (volatility) - טוב, אמנם אנו עוסקים בילדים ומתבגרים שהם בלתי צפויים לחלוטין, ושהתנהגותם אינה יציבה, אבל אין זה קשור לנתוני עתק. ואולי כן? לעיתים על סמך מכלול התנהגויותיהם והישגיהם של ילדים אנו קובעים את דעתנו הנחרצת עליהם: "אלה ואלה אינם מתאימים למדעים". כמה פתיחות וגמישות אנו מאפשרים ב"מאגר נתוני העתק" שיש במוחנו על כל אחד מהילדים? כמה המאגר יציב? האם בניגוד לתחום של נתוני העתק שאי-יציבות בו היא חיסרון - בתחום שלנו היא קצת רצויה?

ה. אי-אמינות (Veracity) - עד כמה אמן מאגר המידע החינוכי העצום שאליו אנו חשופים? מי עומד מאחורי פרסום נתונים שונים? האם נעשו מניפולציות מסוימות על הנתונים? האם הוצאו מהקשרם? האם ניתן להסיק מהם מסקנות תקפות? אז איך מגבשים עמוד שדרה חינוכי בתוך ים הנתונים שאליהם אנו חשופים? גם אצלנו, כמו בתחום נתוני העתק, דרושות פרדיגמות מתקדמות השונות מהשיטות המסורתיות.

מאחלת לכולכם חופשה נעימה וקריאה מעניינת ופורייה בגיליון זה,

יעל שורץ

ד"ר יעל שורץ

רשימת ספרות

Ausubel, D. P., Novak, J. D., & Hanesian, H. (1978). Educational psychology: A cognitive view.

במהלך הקריאה על התחום החדשני והמרתק של ניהול מאגרי מידע ועיבוד נתוני עתק, נדדו מחשבתי לתחום החינוך וההוראה (אדם קרוב אצל עצמו...).

וכמו שכתוב בספרי הקוגניציה - מוחי ניסה לקשור בין ידע חדש לידע קודם המצוי בו (ראו עוגני הלמידה של אוסובל, Ausubel, Novak, & Hanesian, 1978). כך למשל, קראתי בוויקיפדיה באנגלית על חמשת ה-v המאפיינים את התחום של נתוני עתק. הגיליון הנוכחי מזמין אתכם לקרוא בהרחבה על חמשת ה-v האלה:

א. נפח (volume) - אנו הפועלים במערכת החינוך בישראל - האם אין אנו עוסקים באינטראקציה עם מיליון מוחות ונפשות של תלמידים כל שנה? מהי כמות האינטראקציות הכוללת בין מורה לתלמיד אחד? בין מורה לכיתה? בין כיתה ובין כלל המורים המלמדים בה בשנה? האם ניתן לאפיין אינטראקציות משמעותיות?

ב. מהירות (velocity) - האם הנתונים בתחומנו אינם נאספים במהירות רבה? האם איננו נדרשים להגיב במהירות לכל שינוי - בין אם זה בכיתה, בין אם זה קשור לחיי היומיום המטורפים שלנו כאן ובין אם זה קשור בהנחיות "מלמעלה" המשתנות לבקרים?

ג. גיוון (variety) - גם בתחום החינוך אנו מתמודדים עם מגוון רב של נתונים - הישגים והתנהגות של תלמידים, תפקוד ושביעות רצון של מורים, דעות ודרישות רבות של הורים, תובנות מהמחקר בתחום החינוך, קבוצות אינספור במדיה החברתית

¹ ד"ר יעל שורץ, ראש המרכז הארצי למורי מדע וטכנולוגיה בחטיבות הביניים